ANTONINI
DE AMATO
VARIÆ IVRIS RESOLVTIONES
In Duas Partes Diuiſæ.

ANTONINI DE AMATO PANORMITANI I.V.D.

ET APVD SICILIÆ SVPREMA
Tribunalia Cauſarum Patroni,

VARIÆ RESOLVTIONES

Iuris, Forenſes & Practicabiles:

IN QVIBVS QVÆSTIONES IN DIES FERE OCCVRRENTES
Controuerſæ, dilucidè continentur, quæ iuris proprij Siculi interpretatione,
& Deciſionibus Tribunalium exornantur;

CVM INDICE GEMINO CAPITVM, SEV ARGVMENTORVM
ſingularium Reſolutionum altero; Altero rerum memorabilium.

PARS PRIMA.

EDITIO NOVISSIMA AB INNVMERIS MENDIS EXPVRGATA.

LVGDVNI,
Sumptibus IOANNIS ANTONII HVGVETAN,
& GVILLIELMI BARBIER.

M. DC. LXVIII.

CVM PERMISSV SVPERIORVM.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SALAMANCA

ILLVSTRISSIMO ET EXCELLENTISSIMO

DOMINO DON

ANTONIO PIMINTELLI,

MARCHIONI TAVARÆ,

DOMINO VILLÆ ALIXÆ, ET VIGLIADÆ,
Villa Faſila, & Villa Vincenti; Commendatori de Beluis, ac Sierra,
vni ex Præfectis Cubiculi Clauis Aureæ, Maieſtatis Catholicæ
in Regno Siciliæ Proregi, & Capitaneo Generali.

CVM dubitare de ſingulis ex Ariſtotelis ſententia non ſit inutile, prudentiſſime Princeps, hoc ſi cui maximè erit vtile legum profeſſoribus, at vtilius earum dubietates dilucidè expedire, & ad veritatis lucem doctrinæ ordine concinnáque oratione traducere; ſed vtiliſſimom horum videtur, ſi quæ dubia legumlatores vt digna tractarint, tot iuris diſperſa voluminibus in vnum redigerentur veluti corpus, & quid in iis accuratè diſſoluendis in ſummis totius orbis tribunalibus fuerit obſeruatum, ſingillatim proponeretur. Hinc verò ego magis perplexas, magiſque explicatu dignas quæſtiones accuratius adnotatas argumentis, & auctoritatibus vtrinque fere ſemper adductis, pleniore reſolutione indigentes, ab optimis deciſas iudicibus maturè ſelegi, vt forenſibus rebus, & legum cupidis pro virili parte conſulerem. Sed ex pluribus quas præ manibus habeo, quinquaginta ſolum in præſentia iuris reſolutiones innumeris propemodum refertas quæſtionibus, ac deciſionibus, in lucem proferre decreueram; dubius tamen eram ne defenſore carentes dubiæ prodirent, & nomini contrarium conſequerentur effectum. Sed quando tui clariſſimi nominis fama velut heſperio deductum cœlo ſidus tota Sicilia adeo fulgenter illuxit, vt optimarum artium cultores, præſertim iure conſulti, ſtudiorum lumen, ac tutamen aduenisſe ſibi polliciti fuerint, quas ſupra retuli iuris reſolutiones luci committere non dubitaui, Ariſtarchi laudes oculis ad imum demiſſis, Critici vero docte perſtringentis vnguem æquo animo ſuſcepturas, at Zoili mordacem liuorem ſub te Muſarum Mecænate inclyto parui facturus. Et quem hercle te aptiorem mihi, ſtudiiſque meis patronum eligere potuiſſem: Vt qui antiquiſſimi Pimentellorum generis nobilitate, maiorum exemplis haud ſatis decantata, mẽtis, ac religionis ſinceritate, virtutum ſplendore, ampliſſimæ dignitatis ornamento, & infinitis vndique dotibus illuſtratus ad populorum vtilitatem coleris, & amaris, eoque honoris faſtigio collocaris, quo nullus Princeps quamuis maximus vnquam euectus eſt: Neque benignior inueniri poterat defenſor, cui fidentius meas commendarem lucubrationes de cauſis agentes in hoc Regno præcipuè ſæpe definitas: Patet enim magnus tuus amor in hoc Regnum, hanc Vrbem, hos Ciues, re ipſa ſæpius comprobatus, ſatis etiam claruit quam tibi legum ſapienti legale ſtudium cordi ſit, & quam tibi ſit curæ virtus, quamque gratus virtutis effectus. Horum teſtis eſt Valentiæ Regnum abs te iuſtiſſime adminiſtratum, aliaque tibi commiſſa imperia. His enim longè luculentius eſt inuictiſſimi, ſapientiſſimique Regis noſtri teſtimonium, dum tibi ſuas vices, & ſummos rerum apices demandare conſulto conſueuit, cuius partes adeo regie refers, vt ipſa te Catholica Maieſtas, & affectu maximo proſequatur, & actiones tuas Hiſpano Imperio perutiles, ac miras, placidiſſimus obſeruet, & merito, atque optimo iure commendet. Ingrederer pelagus laudum tuarum, ni tua amplitudo, & tenuitas ingenij mei me deterrerent, & ſilentio potius, ac admiratione dignum te fore, quam minus apta oratione iudicarẽ, Senecæ ad Lucillum præcepto doctos præſtantius exiſtere laudabilem eſſe, quam laudari. Igitur hæ reſolutiones qualeſcunque ipſæ ſint in lucem tutiſſimæ educuntur, confido enim fore vt regij animi tui benignitate mecum protegantur, & in fidem recipiantur. Deus optimus Maximus te tibi, Regno, Regique ſeruet incolumem, dum virtus cœlo finitimum in dies altius extollet.

ã 3 LECTO

D. ANTONINI DE AMATO PANORMITANI, V. I. D.

VARIARVM FORENSIVM, Et practicabilium Iuris Reſolutionum

PARS PRIMA.

SVMMARIVM.

1 *Primogeniti, & maioris natu vocationes multùm differunt.*
2 *Primogenituræ verbum ciuiliter capitur.*
3 *Tranſmiſſio Iuris primogenituræ conſuetudine introducta eſt.*
4 *Maior natu verbum naturaliter eſt intelligendum pro eo, qui maior eſt ætate ſucceſſionis tempore.*
5 *Verba in dubio naturaliter, & nõ ciuiliter capiẽda ſunt.*
6 *Maioris vocatio, de maiori natu intelligitur.*
7 *Maioris natu vocatio, de antiquiori intelligitur.*
8 *Conceſſio de maiori natu de omnibus dependentibus à primo inueſtito intelligitur à quocumque deſcendat dummodo maior ſit ætate.*
9 *Minor ex maiori natu, vt in feudi ſucceſſione præferatur, non niſi ſiliciter per ſubingreſſionem, & repræſentationem patris procedere poteſt.*
10 *Diſpoſitio quælibet in caſu vero, non in caſu ficto intelligenda eſt.*
11 *Diſpoſitum in vno caſu expreſſo, non habet locum in caſu ficto.*
12 *Filium ſecundogeniti maior natu filio primogeniti minori natu præfertur, ſtante vocatione maioris natu, & num. 27.*
13 *Qualitas maioris ætatis requiritur ſucceſſionis tempore, & num. 16. & 35.*
14 *Tranſuerſalium ſucceſſio in feudo inter deſcendentes, à primo acquiſitore, ad tertium tantum gradum incluſiue ex conſtitutione, vt de ſucceſſionibus, reſtricta eſt in Regno, & ex cap. ſi aliquem, vſque ad ſeptimum gradum ampliata num. 15.*
16 *Qualitas, quæ aliquem ſucceſſibilem vel incapacem facit tempore ſucceſſionis, & delatæ hæreditatis requiritur, & n. 35.*
17 *Primogenitus ex filiis vel fratribus vocatus cenſetur quoad ad fideicommiſſum, vel feudum conſtantium admittitur.*
18 *Feudum eſt indiuiduum in Regno, in quo ſecundum Francorum ius viuitur.*
19 *Extenſio iuxta extenſi naturam intelligitur.*
20 *Determinatio vna plura reſpiciens determinabilia æqualiter omnia terminat.*
21 *Maſculus in feudi ſucceſſione præfertur fœminæ in eodem gradu exiſtenti.*
22 *Nepos maior natu: licet ſit filius fratris minoris natu, excludit nepotem minorem natu, licet ex fratre maiori natu à ſucceſſione patrui in feudo, & n. 59. vbi contra declara, num. 60.*
23 *Succeſſio conſanguinei ad omnes conſanguineos in pari gradu exiſtentes de iure æqualiter defertur.*
24 *Feudi ſucceſſio ad omnes lineas æqualiter de iure communi feudorum defertur extincta linea vltimi poſſeſſoris feudi.*
25 *Primogenituræ ordo ſeruandus eſt in ſucceſſione feudi inter tranſuerſales ex diſpoſitione capituli, ſi aliquem vbi viuitur iure Francorum.*
26 *Maior natu vocatus ex capitulo, ſi aliquem non intelligitur de maiori ætate ſimpliciter, ſed illo maiori natu, qui primogenituræ prærogatiua gaudet.*
27 *Maiori natu ſimpliciter vocato, de maiori ætate, & antiquiori reperto ſucceſſionis tempore intelligitur ſola maiori ætate inſpecta, & non à quo natus ſit vel originem ſumpſerit, ſecus ſi maior natu vocatus ſit cum qualitate primogenituræ n. 28.*
29 *Primogenitus, eiuſque linea excludit ſecundogenitum, & eius lineam tertiogenitum, & alios vlteriores gradus, ſic eodem ordine, deficiente primogenito eiuſque linea ſuccedit ſecundogenitus, & eius linea ad excluſionem tertiogeniti eiuſque lineæ, & aliorum vlteriorum*

ANTONINI DE AMATO PANORMITANI, I.V.D. ET APVD SICILIÆ SVPREMA

Tribunalia Cauſarum Patroni,

VARIÆ RESOLVTIONES

Iuris, Forenſes & Practicabiles:

IN QVIBVS QVÆSTIONES INDIES FERE OCCVRRENTES Controuerſæ, dilucidè continentur, quæ iuris proprij Siculi interpretatione, & Deciſionibus Tribunalium exornantur.

CVM INDICE GEMINO, CAPITVM SEV ARGVMENTORVM ſingularium Reſolutionum altero; Altero rerum memorabilium.

PARS SECVNDA.

EDITIO NOVISSIMA AB INNVMERIS MENDIS EXPVRGATA.

LVGDVNI,
Sumptibus IOANNIS-ANTONII HVGVETAN,
& GVILLIELMI BARBIER.

M. DC. LXVIII.
CVM APPROBAT. ET PERMISSV.

D. ANTONINI DE AMATO PANORMITANI, V. I. D.

VARIARVM FORENSIVM, Et practicabilium Iuris Reſolutionum

PARS SECVNDA.

SVMMARIVM

1 *Creditores, qui perſonali veniunt actione non auocant pecuniam poſterioribus creditoribus ſolutam, ſiue extet, ſiue non, n. 2.*

3 *Creditor hypothecarius non auocat pecuniam ſolutam hypothecario creditori æquali, ſed melior eſt conditio eius, cui fuit ſolutum, & n. 5. & 25.*

4 *Creditores banci, ſeu ex cauſa depoſiti, æqualiter concurrunt ſi depoſitum non extet, & ſic commiſtione conſumptum, vt in depoſito irregulari pecuniæ, ſecus ſi depoſitum extet, vel pecunia ſit in ſacculo obſignato, quia tunc Dominus præfertur in eo.*

6 *Poſterior creditor nunquam auocat ſolutum anteriori.*

7 *Creditor hypothecarius anterior an auocet ſolutum poſteriori hypothecario, & quid de rigore, vel æquitate in pecunia iam conſumpta, & num. 8. 9. & 18.*

Pecunia quando dicatur conſumpta, ſub n. 9.

11 *Creditor hypothecarius anterior auocat pecuniam extantem poſteriori creditori ſolutam; & n. 10. & 13. & 15.*

12 *Cautio, & fideiuſſio facit pecuniam extare, licet ea conſumpta, vel commixta ſit.*

14 *Pecunia quando dicatur extare, & num. 21.*

15 *Fideiuſſio, & cautio facit, vt pecunia non dicatur ſoluta,*

16 *Afflicti opinio deciſ. 190. indiſtincte ſeruanda eſt in Regno.*

17 *Creditor anterior an auocat ſpeciem poſteriori ſolutam.*

19 *Creditor anterior an præferatur in nomine debitoris non exacto in ſolutum dato poſteriori creditori à communi debitore,*

20 *Creditor anterior an auocet pecuniam poſteriori ſolutam per hæredem debitoris.*

21 *Creditor anterior auocat pecuniam ſolutã creditori poſteriori ex cauſa tantum lucratiua, ſiue extet pecunia, ſiue non.*

22 *Subſidiariè auocari poteſt pecunia poſteriori creditori ſoluta, & iam conſumpta, nempè communi debitore facultatibus lapſo.*

23 *Solutum per debitorem iam decoctum poſteriori creditori auocatur ab anteriore.*

24 *Dos, Fiſcus, & alij, anteriores priuilegiati auocant ſolutum poſteriori creditori.*

26 *Creditor anterior, an auocet pecuniam ſolutam poſteriori per gratificationem, ſi vterque creditor inſtabat pariter pro ſolutione conſequenda, & 27. & 28.*

29 *Creditor auocat pecuniam à poſteriori creditore extortam, & n. 30.*

ARGVMENTVM.

Inter creditores, qui perſonali, vel hypothecaria potiuntur actione, an pecunia poſteriori, vel æquali creditori ſoluta concedatur auocatio? Et quid ſi per gratificationem omnibus creditoribus inſtantibus, vni à debitore ſolutio facta ſit, vel per extorſionem fuerit conſequuta pecunia? Expenditur deciſio *Afflict.* 190.

RESOLVTIO LI.

MVLTA profectò ſunt capita, & diſtinctionis membra, quæ in difficili, & intricata materia auocationis pecuniæ à poſſe poſterioris ſatisfacti creditoris, ſubnectunt Bart. Angel. Alberic. & alij, in *l. pupil. ff. quæ in fraudem creditorum, & in l. ſi non expedierit, §. 1. ff. de bonis autbor. iud. poſſidend.* & paſſim omnes ſequuntur in locis inferius citandis. Eo tamen inte